

Det dolda i salongerna

Om Y-salong 07

Aldrig tidigare har Y-salongen genomförts så proffsigt som i år. Det har funnits en genomtänkt strategi, med ett lagom uppstramande tema, en ojävig jury, en fyllig katalog, bra annonsering osv. Allt detta tack vare Läns museet Västernorrlands konstansvariga Rebecka Wighs stora engagemang och kunnande.

För mig är helhetsintrycket ändå något rätt blekt och svårfångat. Men urvalet visar på ett brett register, som om juryn haft en mera pedagogisk än konstnärlig ambition, velat visa olika infallsvinklar på konstbegreppet och visa verk från olika åldersgrupper (mellan 27-80 år). Kanske det inte går att ha konstnärliga ambitioner med en sådan samlings-utställning. Konst är för mig som den synskadades vita käpp, ett känselspröt i världen för att få oss att förstå var vi befinner oss och vart vi är på väg. Sådant kan lätt drunkna i en salongs mångfald.

För vem

Skall vi då främst se på de pedagogiska aspekterna måste vi fråga oss till vem man vänder sig. Den intressanta katalogen förklarar och förklarar, sida upp och sida ner. De pedagogiska ambitionerna är det inget fel på. Den som tar sig för att läsa allt detta får sedan inte mycket utrymme för egna upplevelser och tankar. Vem är det som skall övertygas med alla ord?

Metodval

Tydligt syns här på Salongen hur konstnärernas val av metod har pendlat mellan ett renodlat formalistiskt förhållningssätt och ett rent textuellt, dvs där verken främst bearbetar sammanhangen. Vad händer t ex när man vänder på förutsättningarna och låter fotografen bli motivet och makthavaren fotograf, som t ex hos Ulrika Larsson? Verk med det formala, färgen och formen, som metod kan vi finna såväl hos den sensible Herman Lohe som hos den intellektuelle Ida Rödén. Kanske just medvetenheten om metodval skiljer konstnären från amatören. Var det därför man på vernissageinbjudan hade valt ordet "konstutövare" istället för ordet "konstnärer"?

Fotografi

Fotografiet som konstform har fått ett mycket dominerande utrymme denna gång. Det ligger i tiden och det märks att Fotomuseet i Bildens Hus har gett erfarenheter och impulser.

Frank Watsons tillsynes enkla vardagsbilder bygger på, men tycks dölja, ett långt livs erfarenheter av fotografiets uttrycksmöjligheter av förnimmelsen – Jag är. Jan Grubb tittar bakåt i fotonhistorien både motiv- och teknikmässigt, kunnigt och med små blinkningar för de insatta. Åsa Abbing låter text och bild mötas på ett fruktbart sätt som vi hittills inte sett så mycket av. I Jan K Perssons manipulerade fotografier ser jag en underfundig humor med ett gravallvarligt yttre, som hos en Buster Keaton.

Video

Trots en stor satsning i länet på video, med utrustning och kurser, är det rätt sparsamt med det mediet här. Video ger oss möjligheter till visningsformer där rummet kan tas i anspråk på nya sätt och där tiden och kanske ljudet får finnas med som viktiga verktyg. Det som händer händer just här och nu, som i en performance, som i Berglin och Skoogs "So we closed our Eyes". Mera "traditionellt" visas Stina Östbergs film Airtime, en kvinnas kamp med trädfällning. Jag tror Atti Johansson ler förnöjt i sin himmel. Kärnan i gruppen Kojas video kommer jag inte åt, men kanske ger den mig själv just därför inspiration till egna nya uttryck. Det är inte det minst viktiga.

Konst som forskning

Visst speglar Y-salong 07 de ofrånkomliga förändringarna i konstvärden. Något nytt erövrats och något annat går förlorat. I den rättmätiga ambitionen att likställa forskning och konstnärligt utvecklingsarbete, kan vi idag se att konstnärer dras mot ofta rätt primitiva s k vetenskapliga forskningsmetoder. Varför skall det vara så svårt att se att en konstnärs envetna sökande med sina verk ÄR likvärdigt redan nu med vetenskapens? Stina Östberg skriver i katalogen: "Konst är inte en visuell metafor för text". Det påståendets riktighet kan man testa medan man tar sig runt till de utställda verken.

Även om årets Y-salong inte kommer att bli den minnesvärdaste, är ambitionerna med den värda att föra vidare till kommande år.

Torgny Åström

2007-02-2